

SocialdepartementetKammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

Utbetalning av medel till Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) i enlighet med överenskommelsen mellan staten och CAN för januari–juni 2024

Regeringens beslut

Regeringen ger Kammarkollegiet i uppdrag att, i enlighet med överenskommelsen mellan staten och Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN), betala ut 10 000 000 kronor till CAN, i enlighet med vad som framgår av *bilaga 1*.

Medlen ska betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 juni 2024. Den information som ska ingå i rekvisitionen framgår av *bilaga 2*. Rätten till bidrag förfaller om rekvisition inte har inkommit inom denna tid.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 oktober 2024.

Utgifterna ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 2:5 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel, anslagsposten 1 Del till Kammarkollegiet.

En ekonomisk redovisning för januari–juni 2024 som visar hur de medel som har tilldelats CAN har använts ska lämnas till Kammarkollegiet senast den 31 oktober 2024. Den information som ska ingå i den ekonomiska redovisningen framgår av *bilaga 2*.

Rekvisition, återbetalning och redovisning av medel ska hänvisa till diarienumret för detta beslut samt till diarienumret för överenskommelsen mellan staten och CAN för januari–juni 2024.

Ärendet

Staten och CAN har ingått en överenskommelse för januari–juni 2024 (S2023/00823). Överenskommelsen syftar till att stödja CAN att utifrån sin verksamhet bidra till att uppnå det övergripande mål som anges i den samlade strategin på området (skr. 2021/22:213).

För januari–juni 2024 avsätter regeringen totalt 10 000 000 kronor inom ramen för överenskommelsen.

Av överenskommelsen följer att CAN ska redovisa resultatet av arbetet för perioden 2024 till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 oktober 2024. En slutrapport ska redovisas till Kammarkollegiet vid samma tidpunkt.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Kajsa Mickelsson

Socialdepartementet

Överenskommelse mellan staten och Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning för januari–juni 2024

Inledning

Folkhälsopolitiken handlar bl.a. om att begränsa bruket av alkohol, narkotika, dopning, tobak samt att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande (ANDTS).

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) har till uppgift att följa konsumtionsutvecklingen, bedriva och främja saklig information om verkningar på individ och samhälle av alkohol- och narkotikabruk liksom metoder för att förebygga alkoholskador och icke-medicinskt bruk av narkotika. Detta i syfte att minska konsumtionen av alkohol och tobak och verka för ett samhälle fritt från narkotika och dopning.

CAN genomför bl.a. nationella, regionala och lokala undersökningar, nationella datainsamlingar och analyser. Dessutom tillhandahåller CAN utbildningsverksamhet på regional och kommunal nivå.

Denna överenskommelse omfattar sex månader och är att se som en förlängning av överenskommelsen mellan staten och Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) 2021–2023 (S2021/02138).

Syfte

Statens bidrag syftar till att stödja CAN att utifrån sin verksamhet främja regeringens politik och bidra till att uppnå de övergripande målen inom området.

Överenskommelsen mellan staten och CAN är ett värdefullt verktyg för att åstadkomma förändring och möjliggöra utveckling i önskvärd riktning på området.

Förutsättningar för överenskommelse

Överenskommelser mellan staten och CAN kan användas inom områden där regeringen och CAN gemensamt har identifierat problemområden för att stimulera en utveckling i önskad riktning. Genom överenskommelse ges förutsättningar för att insatser kan ske samordnat på lokal, regional och nationell nivå.

Viktiga utgångspunkter för överenskommelsen är det nationella målet för folkhälsopolitiken att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generatio, hög kostnadseffektivitet och ett tydligt jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv utifrån det jämställdhetspolitiska målet om jämställd hälsa.

En viktig grund för det alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksförebyggande arbetet i Sverige är att det baseras på vetenskap och bästa tillgängliga kunskap. CAN:s kunskapsförmedlande roll är därför en viktig och integrerad del av samhällets preventiva insatser. CAN följer och belyser drogutvecklingen i Sverige och Europa genom egna återkommande undersökningar och insamling och analys av relevanta externa data.

CAN har ett antal väl inarbetade kanaler för att sprida information: webbplatser såsom can.se samt drugsmart.com, som är en webbplats för unga om alkohol och droger; öppna webbsändningar; kanaler i sociala medier; målgruppsanpassade nyhetsbrev; olika utbildningar samt den populärvetenskapliga tidskriften Alkohol & Narkotika.

De länsombud som finns i varje län utgör samarbetspartners i den regionala kunskapsspridningen genom gemensamma aktiviteter och utbildningsinsatser. CAN:s medlemsorganisationer har även en viktig roll i att förmedla kunskap om ANDTS till olika målgrupper. CAN deltar även i nationella, regionala och lokala arrangemang där civilsamhället tillsammans med myndigheter arbetar för att sprida kunskap om ANDTS.

CAN samarbetar också med centrala myndigheter och länsstyrelsernas ANDTS-samordningsfunktion i olika former av kunskapsspridande aktiviteter. CAN har även ett internationellt samarbete.

Rapportering

CAN ska genomföra och på lämpligt sätt presentera resultaten av dessa återkommande datainsamlingar, vilket inkluderar att i lämpliga delar leverera data till det samlade ANDTS-uppföljningssystem som Folkhälsomyndigheten ansvarar för och i övrigt bidra till uppföljningen av ANDTS-strategin. I de fall där det är möjligt ska CAN redovisa resultaten köns- och åldersindelade.

Ekonomiska villkor och redovisning

För den verksamhet som denna överenskommelse omfattar, avsätter regeringen 10 000 000 kronor för januari–juni 2024. Medlen ska finansieras genom det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 2:5 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel, anslagspost 1 Del till av Kammarkollegiet.

CAN ska senast den 31 oktober 2024 redovisa resultatet av arbetet till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Rekvisition, slutrapport, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

CAN ska senast den 31 oktober 2024 lämna en slutrapport till Kammarkollegiet och senast vid samma tidpunkter redovisa resultatet till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Godkännande av ök

För staten
genom Socialdepartementet

För Centralförbundet för
alkohol och narkotikaupplysning

Stockholm den

Stockholm den

Petra Noreback
Statssekreterare

Charlotta Rehnman Wigstad
Direktör

Villkor för bidrag

1. Tillämpning

Dessa villkor gäller för bidrag enligt beslut av regeringen eller Regeringskansliet om bidrag till t.ex. föreningar, stiftelser, andra organisationer, kommuner, regioner eller enskilda för verksamheter eller aktiviteter. Villkoren gäller, om inte annat framgår av beslutet, för bidrag som tas av anslag i statsbudgeten och som inte är författningsreglerade.

Bidragsgivare är regeringen eller Regeringskansliet.

Bidragsmottagare är den som söker eller får bidraget.

Den administrerande myndigheten, främst Kammarkollegiet eller Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete (Sida), som anges i bidragsbeslutet hanterar administrativa frågor såsom ansökningar, rekvisitioner och återrapporteringar samt betalar ut beviljade bidrag.

2. Budget

Om bidragsgivaren har godkänt en specifik budget som grund för bidraget så ska den budgeten följas. Den extra kostnad som krävs på revisorsgranskning av bidragsanvändningen medför får ingå i budgeten.

3. Ändamål

Bidraget lämnas för det ändamål som anges i bidragsbeslutet.

4. Rekvisition och utbetalning

Beviljade medel betalas ut efter rekvisition. Rekvisitionen ska lämnas till den administrerande myndigheten, innehålla de uppgifter som efterfrågas i avsedd blankett och vara attesterad av en behörig företrädare för bidragsmottagaren.

Rekvisitionen ska lämnas i enlighet med vad som framgår av bidragsbeslutet. Rätten till bidrag förfaller om rekvisition inte getts in inom den tid som anges i beslutet.

Av bidragsbeslutet framgår om delredovisning av verksamheten och ekonomisk delredovisning behöver ges in till den administrerande myndigheten innan ytterligare utbetalning av bidrag görs.

I rekvisitionen ska det anges under vilken period de rekvirerade medlen är avsedda att förbrukas.

5. Återrapportering och återbetalning

Bidragsgivaren och den administrerande myndigheten, på uppdrag av bidragsgivaren, har rätt att besöka, revidera eller utvärdera varje verksamhet eller insats som finansierats med medel från bidragsgivaren. Bidragsgivaren och den administrerande myndigheten har också rätt att begära in kopior av räkenskaper och övrigt underlag som rör bidragets användning.

Slutrapporten och eventuella delredovisningar ska vara attesterad av en behörig företrädare för bidragsmottagaren.

Redovisningen ska lämnas till den administrerande myndigheten och innehålla de uppgifter som efterfrågas i blanketten.

5.1 Delredovisning av verksamheten

Om det i beslutet anges att redovisning av verksamheten ska lämnas även vid annat tillfälle än i slutrapporten, s.k. delredovisning av verksamheten, lämnas den lämpligen på därför avsedd blankett.

I delredovisningen av verksamheten ska bidragsmottagaren i sak redogöra för den verksamhet som bedrivits med stöd av bidraget.

Om redovisningen inte inkommer i rätt tid kan bidragsgivaren återkräva bidraget. Om det av bidragsbeslutet framgår att delredovisning av verksamheten ska lämnas i samband med rekvisition så betalas inte bidraget ut om inte redovisningen inkommit och bedömts tillfredsställande.

5.2 Ekonomisk delredovisning

Om det i beslutet anges att ekonomisk redovisning ska lämnas även vid annat tillfälle än i slutrapporten, s.k. ekonomisk delredovisning, lämnas den lämpligen på därför avsedd blankett.

Bidragsmottagaren ska särredovisa den verksamhet som bidraget avser. I det fall bidragsgivaren i bidragsbeslutet godkännt en angiven budget för verksamheten ska redovisningen ske mot denna budget och eventuella avvikelser ska anges och kommenteras.

Om redovisningen inte inkommer i rätt tid kan bidragsgivaren återkräva bidraget. Om det av bidragsbeslutet framgår att ekonomisk delredovisning ska lämnas i samband med rekvisition så betalas inte bidraget ut om inte redovisningen inkommit och bedömts tillfredsställande.

5.3 Slutrapport

Slutrapporteringen lämnas lämpligen på därför avsedd blankett och ska innehålla de uppgifter som efterfrågas i blanketten. Om inte något annat framgår av beslutet ska slutrapporten innehålla en redovisning av verksamheten och en ekonomisk redovisning med rapport från revisor (eller ekonomichef om bidragsmottagaren är en kommun, en region eller en sammanslutning av dessa).

5.4 Revisorns granskning av den ekonomiska redovisningen

En extern, oberoende och kvalificerad revisor¹ ska granska den ekonomiska redovisningen i slutrapporten och normalt även eventuell ekonomisk delredovisning. Revisorn utför sitt uppdrag enligt SNT²/ISRS³ 4400 *Uppdrag att utföra granskning enligt särskild överenskommelse rörande finansiell information*. Det innebär att revisorn genomför nedanstående granskningsåtgärder och

---

¹ Med kvalificerad revisor avses godkända revisorer, auktoriserade revisorer eller registrerade revisionsbolag som fått behörighet att vara revisor av Revisionsinspektionen (gäller svenska revisorer) eller motsvarande (gäller utländska revisorer).

² Standard närliggande tjänster.

³ International Standard on Related Services.

använder de bevis som han eller hon får fram som grund för sin rapport över faktiska iakttagelser. Revisorns rapport bifogas den ekonomiska redovisningen och lämnas i original eller som vidimerad kopia av original till den administrerande myndigheten.

Revisorn ska vidta följande granskningsåtgärder:

1. Kontrollera att den ekonomiska redovisningen stämmer med bidragsmottagarens bokföring för perioden som bidraget omfattar.
2. Kontrollera, för respektive budgetpost, att redovisade kostnader till sin karaktär överensstämmer med budgetpostens benämning.
3. Kontrollera att det finns underlag (kvitton/fakturor) som verifierar kostnaderna.
4. Kontrollera att kostnaderna avser den tidsperiod som bidraget omfattar.
5. Kontrollera att kostnaderna överensstämmer med den verksamhet som beskrivs i bidragsbeslutet.
6. För lönerelaterade kostnader kontrolleras att
  - a. anställningskontrakt finns för den period som lönekostnaden omfattar
  - b. tidrapporter eller annat underlag som styrker nedlagd tid finns avseende den period som lönekostnaderna omfattar.

Kostnader som granskas enligt punkt 2–6 ovan ska uppgå till minst 70 procent av kostnaderna för respektive budgetpost och alltid omfatta ett stickprov på minst 5 verifikationer. Det vill säga om bidragsmottagaren exempelvis redovisar resekostnader på 100 000 kronor ska revisorns granskning omfatta verifikationer uppgående till totalt 70 000 kronor eller mer. Om det bland resekostnaderna finns en verifikation som uppgår till 70 000 kronor ska ytterligare fyra verifikationer granskas.

Bidraget får användas för den extra kostnad som kravet på revisors granskning av bidragsanvändningen medför. Bidragsmottagaren ska i sin återrapportering kunna styrka den kostnad revisionen medför.

För en kommun, en region eller en sammanslutning av dessa gäller att en ekonomichef får intyga redovisningen istället för en revisor. Ekonomichefen får inte vara samma person som attesterat rekvisition, slutrapport eller annan begärd redovisning.

5.5 Återbetalning av outnyttjade medel

Bidragsmottagaren ska utan särskild anmaning betala tillbaka eventuella outnyttjade medel enligt vad som framgår av bidragsbeslutet.

Återbetalning sker till den administrerande myndigheten. Bidragsbeslutets diarienummer ska anges som referens vid återbetalning.

5.6 Förlängning av perioden för medlens användning

Om bidragsmottagaren inte hinner använda medlen inom utsatt tid kan bidragsmottagaren ansöka om förlängning av den tid som bidraget får användas. Ansökan om att förlänga den period inom vilken bidraget får användas ska ges in till den administrerande myndigheten så snart bidragsmottagaren inser att perioden behöver förlängas och senast vid utgången av den period som bidragsbeslutet avser. Bidragsgivaren beslutar om eventuell förlängning.

6. Återkrav

Bidragsgivaren kan besluta att kräva tillbaka hela eller delar av bidraget (återkrav) om inte bidragsmottagaren har fullgjort sina skyldigheter.

6.1 Återkravsgrunder

6.1.1 Medel har inte använts inom förutsatt tid

Medel som inte använts inom den period som anges i beslutet kan krävas tillbaka.

6.1.2 Bidragets andel av totalkostnaden har blivit för stor i proportion till annan finansiering

Om bidraget ska täcka endast en del av den totala kostnaden för verksamheten och totalkostnaden har blivit mindre än beräknat och bidraget därmed fått täcka en större andel av kostnaderna än vad som angetts i beslutet kan hela eller delar av bidraget krävas tillbaka.

6.1.3 Bidraget har använts för annat än avsett ändamål

Medel som har använts för ändamål som inte angetts i beslutet kan krävas tillbaka.

6.1.4 Bidragsmottagaren har försummat sin återrapporteringskyldighet

Försummar bidragsmottagaren sin skyldighet att lämna delredovisning av verksamheten, ekonomisk delredovisning eller slutrapport inom utsatt tid kan bidragsgivaren kräva tillbaka hela eller delar av bidraget.

6.1.5 Bidragsmottagaren har försummat sin återbetalningsskyldighet

Försummar bidragsmottagaren sin skyldighet att återbetala outnyttjade medel inom utsatt tid kan bidragsgivaren kräva tillbaka hela eller delar av bidraget.

6.1.6 Bidragsmottagaren har lämnat oriktig uppgift

Om bidragsmottagaren genom att lämna en oriktig uppgift eller på något annat sätt har förorsakat att bidrag lämnats felaktigt eller med för högt belopp kan bidragsgivaren kräva tillbaka hela eller delar av bidraget. Detta gäller oavsett om medlen förbrukats eller inte.

6.2 Uppskov

Ansökan om uppskov med återkrav lämnas in till den administrerande myndigheten och ska ha kommit in senast den dag då återkrävda medel ska återbetalas. Bidragsgivaren beslutar om uppskov.

6.3 Jämkning

Ansökan om jämkning av återkrav lämnas in till den administrerande myndigheten och ska ha kommit in senast den dag då återkrävda medel ska återbetalas. Bidragsgivaren kan besluta om jämkning av återkravet om övriga intäkter i verksamheten av oförutsedda skäl blivit mindre än planerat och det med hänsyn till omständigheterna är oskäligt att begära återbetalning av hela beloppet.

6.4 Eftergift

Ansökan om eftergift av återkrav lämnas in till den administrerande myndigheten och ska ha kommit in senast den dag då återkrävda medel ska återbetalas. Bidragsgivaren prövar ansökan enligt bestämmelserna om eftergift i förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar. Återkravet får efterges om det av någon anledning är uppenbart oskäligt att kräva återbetalning.